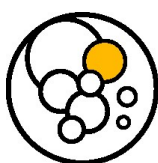

Handleiding

Leskist 'Afval'

Groep 1 - 3

MILIEU EDUCATIE CENTRUM

Genneper Parken

Inhoudsopgave

- Materialenlijst
- Inleiding
- Les 1. Introductieles afval
- Les 2. Afval scheiden en sorteren
- Les 3. Hergebruik van afval
- Les 4. Creatieve les: lampions maken
- Les 5. Afval in de natuur
- Bijlage 1: werkbladen
- Bijlage 2: opdrachtblad

Materialenlijst leskist Afval

- Vuilniszakken
- 6 busjes lijm
- 1 grijze minicontainer
- 1 groene minicontainer
- 1 blauwe minichemobox
- 1 witte miniglascontainer
- 1 bruine miniglascontainer
- 1 groene miniglascontainer
- 1 muishandpop
- 2 zwarte stiften
- touw
- 2 opklapbare houten cirkels
- 35 waxinelichtjes
- ijzerdraad
- 5 kaartjes met diverse soorten afval
- afstreekkaarten (zelf kopiëren)
- 4 ijzeren emmertjes
- 2 schepjes
- 6 potjes met deksel
- 6 loeppotjes
- 1 wormenbak
- 1 bakje schoon zand
- 18 grote kaarten met hergebruik afbeeldingen
- 1 Poster "We stikken in het afval"
- 1 zoekkaart waterdieren

Inleiding

Met deze leskist leren kinderen spelenderwijs hoe ze afval kunnen scheiden en wat goed en fout afvalgedrag is. Daarnaast krijgen ze inzicht hoe de afvalkringloop van de mens, maar ook van de natuur in elkaar zit.

Het thema afval kan het hele schooljaar behandeld worden. Het subthema 'afval in de natuur' kan het beste in de periode mei tot en met oktober uitgevoerd worden. Wilt u dit thema buiten deze periode om behandelen houdt er dan rekening mee dat u nauwelijks wormen en andere bodemdiertjes zult vinden.

Verderop vindt u een idee voor het gebruik van de leskist als project van vijf lessen met daarbij een tijdsindicatie per onderdeel. Deze lessen kunnen ook los gegeven worden! De in deze handleiding gegeven aanwijzingen zijn bedoeld als suggestie! U kunt zelf de les zijn uiteindelijke vorm en inhoud geven, aangepast aan uw situatie.

Algemene doelen

- De leerlingen verwerven vaardigheden en attitudes die hen in staat stellen een bijdrage te leveren aan een zorgvuldige omgang met natuur en milieu (onderzoek, besluitvorming, gedrag, betrokkenheid en waardenvorming).
- De leerlingen verwerven kennis en inzicht in enkele oplossingen van milieuproblemen (gevolgen van menselijk gedrag voor hier en elders, nu en later).
- Het kweken van de bereidheid om afval te scheiden voor nu en later.
- Het leren zien van de mogelijkheden om afval zo beperkt mogelijk te houden: het niet gebruiken van overbodige gebruiksmiddelen; hergebruik van afvalmaterialen; reparatie en het vermijden van gebruik of kopen van dubbele verpakkingen.

Vorbereiding

Voordat u daadwerkelijk met de leskist aan de slag kunt, is enige voorbereiding nodig. Plan daarom van tevoren wat tijd in voor het lezen van de handleiding en het bekijken van de materialen.

Thema's

Binnen het thema afval onderscheiden we hier een aantal subthema's deze vindt u terug in de vijf lessuggesties:

1. Introductieles
2. Afval scheiden en sorteren
3. Hergebruik van afval
4. Afval Creatief: lampions maken
5. Afval in de natuur

Werkvormen

De lessen bestaan uit een aantal verschillende onderwijssituaties:

Praten, luisteren, vertellen, doen (knutselen, opdrachten uitvoeren), opzoeken, kijken en onderzoeken. Er is gekozen voor een ritmische afwisseling van verschillende soorten activiteiten. Informatie of verklaring door de docent wordt veelal ingeleid door een verhaaltje en afgewisseld met verkennende of creatieve activiteiten. De stof leent zich voor zowel klassikaal, als groepswork. Waarbij de kring makkelijker alle leerlingen betreft bij het onderwerp.

De methode voor natuuronderwijs 'Leefwereld' heeft in deel 4 een aantal lessen die goed aansluiten bij het gebruik van de afvalkist.

In deel 4 les 9: Troep op de stoep.

In deel 4 les 5: Leven in de grond, een les die goed past bij afval in de natuur.

Les 1. Introductieles afval

Leerdoelen

U kunt het project beginnen met een klassikale introductie van Pluis de muis (handpop) en de kinderen na het verhaal de feestkleding en/of versiering laten maken. Deze kunnen dan in de andere lessen gebruikt worden om een feestelijk tintje te geven aan het thema afvalverwerking en eventueel om de verschillende groepjes te onderscheiden. De kinderen ervaren dat je leuke dingen kunt maken met afvalmateriaal.

Lessuggesties

- Voorlezen van het verhaaltje met behulp van de handpop (ca. 5 min.).
- De kinderen allemaal het muizenpak laten maken (ca. 15 min.).
- In groepjes versieringen maken voor in de klas (ca. 15 min.).
- In groepjes een mascotte maken (ca. 15 min.).
- Opruimen en het lokaal versieren (ca. 5 min.).

1.1 Verhaal "Pluis de muis"

Lees eerst het verhaaltje voor: de blijde Pluis de Muis. De handpop kunt u gebruiken om het verhaal te verlevendigen.

'Hoi, ik ben Pluis de Muis en ik ben helemaal door het dolle heen. Ik kan niet stoppen met juichen en springen en zingen en dansen. Ik ben zo blij. Weten jullie waarom? Nou, ik ben zo blij dat jullie met afval bezig gaan. Ik vind afval namelijk heel erg belangrijk en vooral het opruimen van afval vind ik goed. Om te vieren dat jullie met afval bezig gaan zou ik het leuk vinden als iedereen zich verkleedt als een muis en omdat het feest is moeten jullie ook je lokaal versieren. Vinden jullie dat leuk? Als jullie goed opletten zal ik jullie vertellen hoe jullie dat moeten doen.'

1.2 Feestversiering werkblad 1 Pluis de Muis

Het doel van dit werkblad is het kunnen gebruiken van, op het eerste oog, nutteloze materialen, om versieringen van te maken. De kinderen gaan het Pluis de Muispak en versieringen van afval maken. Het pak kunnen ze iedere keer dragen dat er een opdracht uitgevoerd wordt. De versieringen kunnen gedurende het project in de klas blijven hangen. Als de kinderen (en u) het leuk vinden kunt u ze natuurlijk na die tijd laten hangen.

Geef de kinderen ieder een kopie van het werkblad en laat hen met behulp van lijm en schaar het "pakje" maken. Ze kunnen het puntje van de neus zwart maken. Met de naald en de zwarte wol kunnen snorharen gemaakt worden. Voor de duidelijkheid is het misschien makkelijk om zelf eerst een exemplaar te maken zodat de kinderen weten hoe het eruit moet komen te zien. Van dik touw kan een staart gemaakt worden. Deze kan om het middel gebonden worden.

Materialen

- Werkblad 1: Pluis de Muispak
- Pluis de Muis handpop (leskist)
- Stevig grijs papier
- Zwarte stiften (leskist)
- Bolletje zwarte wol
- Elastiek
- Naald
- Verschillende soorten afval om slingers te maken. Bv. Dekselletjes, stroken van reclamepapier, lapjes, wc-rolletjes etc.
- Verschillende soorten afval om mascotte van te maken. Bv. kurken, doppen, eierdozen etc.
- Dik touw
- Lijm
- Scharen